

Õigesti värvitud ja ronitaimedeta laudvooder kaitseb puumaja paremini.

Septembrist 2009 kuni maini 2011

Tallinna Tehnikaülikooli

ehitusteaduskonnas läbi viidud

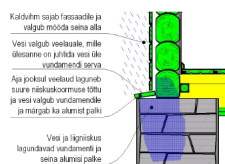
uuringus „Eesti eluasemefondi **puitkorterelamute**

ehitustehniline seisukord ning prognoositav eluiga” on kirjas,

et **vanemad**, valdavalt enne Esimest maailmasõda ehitatud

puitkorterelamud on valdavalt **etteastuva sokliga**.

Ehitustehniliselt võib selle põhjuseks olla soov, et palksein ei oleks liiga vundamendi serval (ekstsentriline koormus vundamendile) ja ehitustolerantsi arvessevõtmine. Tehniliselt on siiski **parem lahendus**, kui laudvooder on sokliservaga **samas tasapinnas** või sellest 2-4 cm eespool, siis ei valgu seinalt tulev vesi soklile.

On tõsi, et puitkorterelamuid ollakse harjutud nägema etteulatuva sokliga. Kahjuks ollakse harjutud nägema ka lagunenenud sokliga hooneid.

Sokli renoveerimisel tuleb teha valik, arvestades sokli tehniliselt paremat toimimist ja aastatega harjumuspäraseks muutunud arhitektuurset välisilmet. Hoonetel, mille arhitektuuri juurde kuulub eenduv sokkel, nõuab see sõlm kindlasti regulaarset kontrollimist ja hooldust.

Ronitaim ei sobi majaseinale

Uuritud hoonete välisseinte palkosa ja välisvoodri vahel oli vihmakõrreks sageli **kasutatud tõrvapappi**. Sama materjali lisaks kasetohule oli kasutatud sageli ka alumise palgi ning vundamendi vahel. Tõrvapappi tööiga on ligikaudu 30 aastat. Aja jooksul **kaovad** või vähenevad ka tõrvapappi ja kasetohu **niiskuse liikumist takistavad omadused** (kuigi materjal ise võib paista korralik). Siis on sellel materjalil rohkem tavalise ehituspapi omadused ja seinale alumine palk **ei ole** enam **kaitstud** vundamendist tulev niiskusvoo eest.

Kuidas välisseina katta?

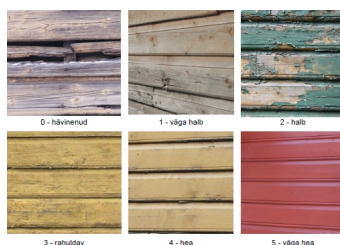
Kirjutanud Anneli Sihvart
Teisip, 13.Dets.2011 00:00

Vahel on hooned kaetud **ronitaimedega**. Need võivad anda hoonetele küll romantilise välimuse, kuid põhjustavad ka seinte **niiskumist** ja sademeveerennide **ummistumist**, takistavad seinte kuivamist ning viivad pikemas perspektiivis tõsiste kandekonstruktsioonide kahjustusteni.

Puidust välisvoodri juures tuleb arvestada, et see ei ole veetihe, vaid laseb kaldvihma korral vett läbi. Kui laudvooder on otse vastu palki, märgub seetõttu ka palk või selle pinnal olev papp.

Kuna laudvoodri ülesanne on kaitsta palkkonstruktsiooni märgumise eest, peab **laudvoodri ja seinapalkide vahel** olema välisõhuga **tuulutatav õhkvahe**. Välisvoodri lekete kaudu võib märguda ka pööning.

Värvida tuleb õigesti

Puidust välisvoodri eluiga on õige hoolduse puhul pikk (aastakümneid). 33% vaadeldud hoonetest oli aga värvikihi hinnang alla rahuldava. Mida kauem on fassaad ilma **kaitsva värvikihta**, seda enam ta **pleegib** ja **praguneb** ning ka tulevase värvikihi **nakkeomadused langevad**.

Fotodegradeerunud puidu värviga katmine nõuab suures mahus eeltöid ning majanduslikult tasuvamaks võib osutuda uue fassaadilaudise paigaldus.

Eriti tähtis on korralik värvkate **kaitsealustel** hoonetel ja aladel, kus on nõutav **algupärase** välimuse **säilitamine**. Kui soovitakse hoone originaallaudist säilitada (eriti oluline on see just kõige vanemate majade puhul, millel on sageli **efektne väga lai laudis**), on selle esmaseks eelduseks, et puidupind peab olema korralikult värvitud. Tüüpiliseks veaks oli uuritud hoonetes ka **vana värvi eemaldamata jätmine**, eriti kui hoone on varasemalt juba värvitud ebasobivat tüüpi värviga, mis varem või hiljem hakkab puidupinnalt kooruma - nõnda pudeneb uus värvikiht koos eelmis(t)ega maha.

Praktikas on üks hullemaid laudise lagundajaid **ebasobiv värvitüüp** ja/või selle paigaldustehnoloogia (kruntimata

Kuidas välisseina katta?

Kirjutanud Anneli Sihvart
Teisip, 13.Dets.2011 00:00

---

aluspind, värvi halb nake puiduga jne). Seetõttu tuleb ülevärvimisel kasutada alusvärvile **sobivat värvitehnoloogiat**. Tihti on sellest nõudest mööda mindud, mis on ka üks fassaadide lagunemise põhjus.